

Visszatekintés Dr. Willem Schermerhorn holland professzorra, ex-miniszterelnökre, az ITC alapítójára¹

Willem Schermerhorn, a Nemzetközi és a Holland Fotogrammetriai Társaság egykori elnöke, a Delfti Műegyetem professzora, Hollandia volt miniszterelnöke, 1977. március 10-én hunyt el Harlemben. Ő alapította és 13 éven át igazgatta a nemzetközileg elismert ITC-t (International Training Center for Aerial Survey = Légifelmérési Nemzetközi Kiképző Központ. Az ITC székhelye kezdetben Delft-ben volt, majd átköltözött mai helyére, a kelet-hollandiai Enschede-be. Az ITC neve később Institute for Aerial Survey and Earth Science-re – Légifelmérési és Földtudományi Intézet – változott. Egyetemi rangot kapott és részévé vált a Holland állami oktatás szervezetének.)

W. Schermerhorn 1894. december 17-én született az észak-hollandiai Akersloot községben. Ősi gazdálkodó családból származott, de gyermekkori balesete megakadályozta, hogy a családi hagyományok szerint a földműves hivatást válassza. Szülei ezért taníttatták. Elemi iskolai tanulmányait 1900–1906 között szülőhelyén végezte, majd beírták a közeli Alkmaar város középiskolájába, ahol 1912-ben érettségi vizsgát tett. 1913-ban kezdte meg a Delfti Műegyetem építőmérnöki karán tanulmányait, ahol 1918-ban mérnöki oklevelet szerzett.² *Heuvelink professzor* felkérésére a geodéziai tanszéken tanársegédi állást vállalt.

W. Schermerhornt 1926-ban, *Heuvelink* nyugdíjazását követően kinevezték professzornak. Munkássága fő céljának tekintette, hogy a fotogrammetria térképészeti alkalmazhatóságát bizonyít-

¹ A visszaemlékezést abból az alkalomból közöljük, hogy a NyME GEO Földügyi és Térinformatikai Tudásközpont által a földügyi szakmai vezetők részére szervezett tanfolyam résztvevői 2008 novemberében látogatást tettek az ITC-nél, Hollandiában.

² Az I. világháború alatt Hollandia semleges ország volt, ezért ott békés építőmunka folyt.

sa³. A Nemzetközi Fotogrammetriai Társaság (angol rövidítése: ISP) 3. kongresszusa (1930, Zürich) után kezdeményezésére 1932-ben megalakult a Holland Fotogrammetriai Társaság. 1934-ben az ISP 4. (Párizs) kongresszusán *Schermerhornt* a III. Bizottság elnökévé választották. Nevéhez fűződik Új-Guinea (akkor holland gyarmat) légifotogrammetriai úton történő felmérése 1936-ban. Ő alkalmazta először nagyterjedésű felmérésterületen a légiháromszöge-
lést, és ezzel megszerezte a nemzetközi tudományos világ őszi elismerését. Olyan népszerűsége
tett szert, hogy 1938-ban az ISP 5.

(Római) kongresszusán az ISP elnökének választották. Ezzel a 6. (Hágai) kongresszus megrendezésének jogát a Holland Társaság kapta.

W. Schermerhorn nagy lelkesedéssel kezdett hozzá a következő kongresszus előkészítéséhez, de a II. világháború kitörése (1939) és Hollandia német megszállása (1940) minden további nemzetközi tevékenységet lehetlenné tett. Az egyetemi oktatás álcája alatt *Schermerhorn* 1942–1944 között részt vett a holland ellenállási mozgalomban. Illegális tevékenységére azonban fény derült, 1944-ben letartóztatták és internálták. 1945 áprilisában (a szövetséges csapatok előrenyomulása következtében) kiszabadult, és júniusban az ideiglenes kormány elnökévé választották.

W. Schermerhorn tudományos tevékenységét politikára váltotta. Az 1946. júliusi általános választáson – mint a Holland Szociáldemokrata Munkáspárt jelöltjét – öt évre parlamenti mandátumhoz jutatták. Holland-Kelet Indiában (ma Indonézia) 1945-ben függetlenségi harc kezdődött. *Schermerhorn* vezetésével – a helyzet békés rendezése céljából – a helyszínen tárgyalások

³ A repülés és a fényképezés csak az I. világháború után kezdett jelentősen fejlődni és világszerte teret nyerni. Ezt követte a fotogrammetria fejlődése is.

kezdődtek. Ő a helyi vezetőkkel még a 30-as években végzett fotogrammetriai munkák során jó kapcsolatokat épített ki. A tárgyalások eredményeképpen 1947. március 25-én aláírták a fegyverszünetet Linggajati-ban és Indonézia részleges függetlenséget kapott. A béke azonban nem tartott sokáig. A harcok kiújultak, *Schermerhorn* pedig visszatért Hollandiába. 1948. elején *Schermerhorn* átvette a Holland Fotogrammetriai Társaság vezetését, és szeptemberben Hágában megrendezte az ISP 6. nemzetközi kongresszusát. (Számukra sajnálatos volt, hogy politikai nyomásra a Magyar Fotogrammetriai Társaság akkor lépett ki az ISP-ből.)

W. Schermerhorn figyelmét ismét a fotogrammetria nemzetközi elterjesztése felé fordította. A 6. kongresszuson világossá vált előtte, hogy az csak úgy lehetséges, ha a szakoktatást is nemzetközivé teszik. Ennek érdekében 1950-ben javaslatára létrehozták az ITC-t, ahova – a Holland állam anyagi támogatásával – a világ minden részéről jöttek fiatal szakemberek tanulni. *Schermerhorn*-t pártja – az 1951-es választás során – a felsőházba delegálta, így több ideje maradt a szakmai munkára.

W. Schermerhorn-t 1951-ben megválasztották az ITC igazgatójának, és ezt a pozíciót 70 éves koráig, 1964-ig megtartotta. Közben a Tudományos Akadémia tagjai közé választot-

ták. 1963-ban a Zürichi, 1964-ben a Milánói, 1965-ben a Glasgowi és 1966-ban pedig a Hannoveri Egyetemen avatták díszdoktorrá. *Dr. Homoródi Lajos* professzor meghívására ellátogatott Magyarországra, részt vett és előadást tartott az Akadémián 1963 októberében megrendezett nemzetközi geodéziai konferencián (az előadás szövege a *Geodézia és Kartográfia* 1964/2. számában: „A fotogrammetria fejlődésének irányai” címmel jelent meg). A magyarországi látogatást követően – *Schermerhorn* közbenjárására – több magyar szakember utazhatott Delft-be és vehetett részt ITC-kurzuson.

W. Schermerhorn élete során számos holland és nemzetközi kitüntetésben részesült. Nyugdíjas éveiben sem szakadt meg kapcsolata az ITC-vel. 1974 decemberében, 80. születésnapján tiszteletére házi ünnepséget rendeztek. Még megélhette az általa alapított intézet fennállásának 25. évfordulóját (1975). Életének 83. évében, 1977. március 10-én hunyt el a hollandiai Haonlemben. Küzdelmes élete máig élő legenda. Budapesti előadásának nyitó mondata jól tükrözi életfelfogását:

*„Ha valaki a jövőt akarja megismerni,
akkor nem csak a mára kell tekintenie,
hanem a múltat is ismernie kell.”*

Dr. Székely Domokos – Winkler Péter

KONFERENCIÁK

TakarNet24 „Földhivatali adatok non-stop szolgáltató rendszere ügyfélkapun keresztül” projekt nyitó rendezvénye

Az Új Magyarország Fejlesztési Terv keretében a FÖLDHIVATALI ADATOK ELEKTRONIKUS NON-STOP SZOLGÁLTATÓ RENDSZERE ÜGYFÉL-KAPUN KERESZTÜL elnevezésű, rövid nevén TakarNet24, EKOP-1.1.3 kiemelt projekt megvalósítása elkezdődött. A projekt eredményeként a földhivatali adatokat az állampolgárok is elérhetik elektronikusan, 0–24 órában az Interneten keresztül a Kormányzati Portálon a Központi Ügyfélkapun belépve. A projekt nyitórendezvényére 2009. március 5-én került sor az FVM színháztermében több mint száz fő részvételével. A rendezvényen elhangzott előadásokat az alábbiakban röviden ismertetjük.

Bevezetőjében *Horváth Gábor főosztályvezető* üdvözölte a konferencia résztvevőit. Hangsúlyozta, hogy a TakarNet24 projekt az első lépés, amelynek eredménye a digitális földhivatali hálózat létrejötte.

Sirman Ferenc FVM szakállamtitkár méltatta a földhivatalok eddigi eredményes munkáját, és meggyőződését fejezte ki, hogy a digitális földhivatal megvalósítását biztosító projektet is sikeresen fogja az ágazat teljesíteni, biztosíték erre az a tudás, tapasztalat, amellyel az itt dolgozó vezetők, munkatársak rendelkeznek.

Ezt követően *dr. Bálint Ákos, az NFÜ Közigazgatási Reform Programok Irányító Hatóságának*